

Ἀγαπητοὶ φίλοι,

Ἡ κάθε ἀναγέννησις προξενῆ εὐφροσύνην στὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀναγέννησις τῆς «*Ποικίλης Στοᾶς*» ἐπροξένησε μεγάλην ἀπόλαυσιν στὴν ἰδικήν μου, γιατί ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας εἶχα συνηθίσει νὰ ξεφυλλίζω κάθε χρόνο μὲ πολλὴν τέρψιν τοὺς ἐνιαυσίους τόμους τῆς. Καὶ τοῦτο, γιατί ἡ «*Ποικίλη Στοὰ*» ἔγινεν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἓνα πρόσφορον μέσον ἐξυπηρετήσεως τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων, ἕως ὅτου ἐπὶ τέλους κατήτησεν ἓνας γνώμων τῆς ἐξελίξεως τοῦ συγχρόνου ἑλληνικοῦ πνεύματος.

✱ ΑΝΔΡΕΑΣ Π. ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ✱

Μετὰ μίαν διακοπὴν τῆς ἀξιολόγου αὐτῆς πνευματικῆς πινακοθήκης οἱ λάτρες τοῦ Καλοῦ καὶ τοῦ

Ὁραίου εἶδαν νὰ συνεχισθῆ ἡ ἔκδοσις τῆς ὑπὸ τὸν ἀντάξιον αὐτῆς τίτλον «*Σύγχρονος καλλιτεχνικῆ καὶ φιλολογικῆ Στοᾶ*». Καί, καθὼς ἔπρεπεν, ὅλοι οἱ τὰ γράμματα καλλιεργοῦντες ἔσπευσαν νὰ προσφέρουν τὸν πνευματικὸν ὀβολόν των, γιὰ νὰ τονώσουν τὴν πάντοτε νεάζουσαν δύνάμιν τῆς, καὶ γιὰ νὰ ἀποδείξουν ὅτι, μολονότι καὶ στὴν ποιητικὴν ἄλλοτε Ἑλλάδα ἤρχισε νὰ στήνῃ τὸν ἄξεστον καὶ εἰδεχθῆ θρόνον τῆς ἡ ταπεινοῦσα τὸ φρόνημα Ὑλοφροσύνη, τὸ πνεῦμα, τοῦ ὁποίου ἰέρειαι ἄγρυπνοι καὶ πισταὶ ὑπῆρξαν αἱ Μοῦσαι, δὲν ἐννοεῖ νὰ ὑποκύψῃ, ἀλλὰ, τὸ ἐναντίον, ἀγωνίζεται νὰ περισώσῃ, ἔστω καὶ ἐλάχιστον μέρος τῆς αἴγλης ποῦ

✱ Η ΠΕΘΑΜΕΝΗ ✱

Ἡ νύχτα, μάθη μάγισσα,
Σὲ πήρε μέσ' στὴν ἀγκαλιά της
Καὶ ὄ' ἔχαμε βασιλίσα
Κι' ἀκριβοθώρητη κυρὰ της.

✱

Καὶ τὸ σκοτάδι φορεσιά
Μ' ὄλα τὰ ὄγη του σοῦ βάζει
Καὶ μὲ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ
Νυφούλας πέπλο σοῦ ταιριάζει.

✱

Κι' οἱ δνὸ μαζὲν κι' ὄλα μαζὲν
Σὲ περιγύλια καὶ σὲ κάστρα
Ἀπλόνεσθε ἔρμο σάβανο
Μὲ τὸ φεγγάρι καὶ μὲ τᾶστρα.

ΑΝΘΙΜΟΣ ΛΕΥΚΑΤΑΣ

ελάμπρυνε και εδόξασε τον αρχαιον ελληνικον κοσμον και εφώτισε και εξακολουθει να φωτιζει τους λαους εκεινους που σημερον μας διδουν το επιστημονικον φως.

Και επι τη ευκαιρια της με Ηρακλειον ακμη η αναγεννωμένης «*Ποικίλης Στοάς*» μου εκάματε την τιμήν να μου ζητήσετε τον πνευματικόν ερανό μου, μου εξητήσατε δηλαδή να γράψω κάτι για τον τόμον που θα ἴδη το φως την 1ην του ερχομένου έτους, και Σας το υπεσχέθην.

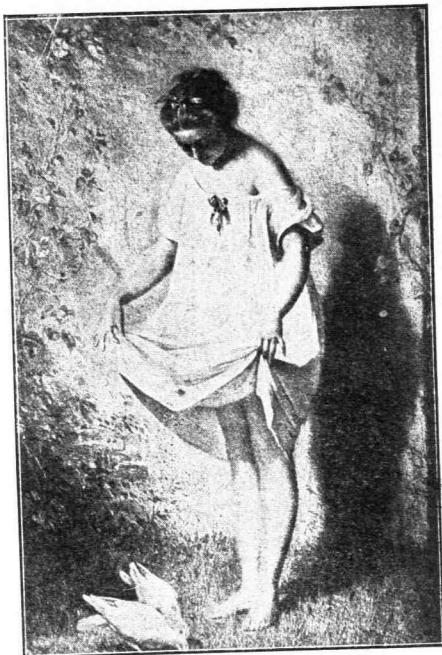
Όταν όμως απειράθην να εκτελέσω την υπόσχεσίν μου, έσκέφθηκα ότι για να γράψω κάτι πρωτότυπον έπρεπε να μη στερηθίαι, πρό παντός, της πρωτοτυπίας. Είνε όμως εύκολον αυτό για ένα ταπεινόν πνεύμα σαν το ιδικόν μου, και το όποιον ζήεις ένα περιβάλλον τόσο στείρον, όσον είνε το σύγχρονον Ἑλληνικόν;

Ἐδίστασα λοιπόν να προβώ. Και μέσ' στον δισταγμόν που με κατέλαβεν, έσκέφθηκα ότι, αφού ούτε τα μεγαλουργήματα των σοφών του αρχαιού κόσμου και αυτών ακόμη που ελάμπρυναν την κλασικην περίοδον της Ἑλλάδος, ως διατείνονται πολλοί σοφοί, δέν είνε πρωτότυπα, τί αξίαν

έχουν τα δήθεν πρωτοτύπως γραφόμενα από τους σημερινούς Ἑλληνας, και ποίαν αξίαν θα είχεν εκείνο που θα επεχείρουν να γράψω πρωτοτύπως εγώ ο ελάχιστος στα γράμματα;

Και έτσι απεφάσισα κατά προτίμησιν να Σας αποδείξω αυτό που είπα παραπάνω. Ότι δηλαδή κάθε σκέψις που διευτώθη από τα μεγάλα πνεύματα, και αυτά της αρχαίας Ἑλλάδος, αν δέν υπήρξεν άπλη αντιγραφή, αναμιφβόλως όμως ή έμπνευσις προήρχετο από την Ἰνδιάν, ή οποία για όλους τους συγχρόνους σοφούς θεωρείται ως ή έμπνεύστρια των αρχαίων λαών.

Οί εξερευνηταί της Ἰνδικής σοφίας συμφωνοῦν, άνευ εξαιρέσεως, ότι όλοι οί λαοί συνδέονται αδιάρρηκτα με την Ἰνδιάν και δια της

* CHAPLIN * * AI ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΙ *

γλώσσης των, καὶ διὰ τῶν ἡθῶν των, καὶ διὰ τῆς φιλολογίας των, καὶ διὰ τῶν θρησκευτικῶν των ἀναμνήσεων. Ὅλοι εἰξεύρομεν σήμερον ὅτι οὔτε μία ἑλληνικὴ ἢ λατινικὴ ἔκφρασις δὲν ὑπάρχει τοῦ νὰ μὴν προέρχεται ἀπὸ τὴν σανσκριτικὴν· ἓνας δὲ ἀπὸ τοὺς σοφοὺς ἐξερευνητὰς τῶν Ἰνδικῶν γραμμάτων, τῶν θρησκευμάτων καὶ τῶν θρησκευτικο - κοινωνικῶν παραδόσεων ἐν Ἰνδία, ὁ πολὺς Λουδοβίκος Ζακολλιώ, ἀποφαίνεται, χωρὶς κανένα δισταγμὸν, ὅτι ὁ Ὅμηρος δὲν εἶνε παρὰ ἡ ἀπήχησις τοῦ Ραμαῦάνα· ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ τραγωδία ἀντέγραψε τὴν Ἰνδικὴν τραγωδίαν, καθὼς ὁ Ρακίνας καὶ ὁ Κορνήλιος ἀντέγραψαν τὸν Αἰσχύλον καὶ τὸν Σοφοκλῆ· ὅτι τὸ μυθολογικὸν πάνθεον τῆς ἀρχαιότητος κατάγεται ἀπὸ τὸ βραχμανικὸν πάνθεον, καὶ ὅτι τὸ βιβλίον τοῦ νόμου τοῦ Μανοῦ παρήγαγε τὸ τοῦ Μανὲς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τὸ τοῦ Μίνωος ἐν Ἑλλάδι.

Μελετῶντες τὸ ἀρχαῖον ἑλληνικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἔξαφνα καὶ σχεδὸν χωρὶς καταγωγὴν μᾶς ἐμφανίζεται εἰς ὅλην τὴν καλλιτεχνικὴν, τὴν φιλοσοφικὴν, τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ φιλολογικὴν λαμπρότητά του, εἰς κανενὸς δὲν ἦλθε τὸν νοῦν, ὅτι αὐτὸ ἦτο προῖον πνευματικῆς ἐργασίας πενήντα ἕως ἑξήντα αἰῶνων τοῦλάχιστον καὶ ἀπειραρίθμων ἀνθρωπίνων γενεῶν. Κανείς, ἕως πρὸ ὀλίγου, δὲν ἐφαντάζετο ὅτι πίσω ἀπὸ τὸν Ὅμηρον, τὸν Ἡρόδοτον, τὸν Σωκράτην, τὸν Πλάτωνα, τὸν Αἰσχύλον, τὸν Θουκυδίδη, τὸν Πρωταγόρα, τὸν Ἀναξαγόρα, τὸν Σοφοκλῆ, τὸν Εὐριπίδην, τὸν Ἀριστοφάνη, τὸν Κρατῖνον, τὴν Σαπφά, τὸν Τυρταῖον, τὸν Φειδία, τὸν Ἀπελλῆ, τὸν Καλλικράτη, τὸν Ζεῦξιδα, τὸν Εὐκλείδη, τὸν Ἀρχιμήδη, τὸν Ἴπποκράτην, καὶ ὅλην τὴν ἄλλην πλειάδα τῶν μεγάλων ἑλληνικῶν πνευμάτων, ὑπῆρχον δεκατέσσαρες ἕως δεκαπέντε χιλιάδες χρόνοι τῆς Ἰνδικῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα προήρχετο ἀπὸ τὴν σανσκριτικὴν!

Καὶ ἐν τούτοις αὐτὸ εἶνε σήμερον παραδεδεγμένον ἀπὸ ὅλους, καθὼς εἶπα ἀνωτέρω, τοὺς σοφοὺς, γιατί τὰ πορίσματα τῶν μελετῶν τῆς Ἰνδικῆς θρησκοσοφίας βασίζονται ἐπὶ ἀναμφισβητήτων χρονολογιῶν, καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ σοφὸς Halled λέγει, ὅτι ὀλίγοι λαοὶ ἔχουν αὐθεντικώτερα καὶ σοβαρώτερα χρονικὰ ἀπὸ τοὺς Ἰνδοὺς.

Ἄπλοῦν τεκμήριον, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς βεβαιώσεως ταύτης τῶν Ἀνατολιστῶν, παρέχω ἐν μεταφράσει ἐκ τῆς Γαλλικῆς, στὴν ὁποίαν μετεφράσθη ἐκ τοῦ σανσκριτικοῦ ὑπὸ τοῦ σοφοῦ Ζακολλιώ, τὸν ἀκόλουθον ὕμνον τὸν περιλαμβανόμενον στὴν συλλογὴν τῶν ὕμνων τοῦ Νικαάρα.

Τὸ τεμάχιον αὐτό, μιᾶς ποιήσεως μισοθρησκευτικῆς καὶ μισοβεβήλου, προσωρισμένον νὰ ὑμνήσῃ τὸν ἔρωτα, κατὰ τὸν μεταφραστήν του, φαίνεται ὅτι ἐχρησίμευσεν ὡς τύπος τῶν ὕμνων τῆς ἀρχαιότητος.

Κατ' αὐτὸν ὁ βουδδιστὴς ποιητὴς Βίνα - Σάνα - Γιάτι τὸ παρέφρασε στὴν ᾠδὴν του πρὸς τὸν Σρί, ὁ Ζωροάστρης τὸ ἀπεμιμήθη στὸν ὕμνον τοῦ Ὑρανὺ καὶ ἀναμφιβόλως ὁ Σολομὼν ἠκολούθησε τὴν κατ' ἀπομίμησιν ποιητικὴν αὐτὴν κίνησιν, ὅταν, γιὰ νὰ δώσῃ στὸν λαόν του ἓνα ἄσμα τοῦ ἔρωτος, συνέθεσε τὸ Ἄσμα τῶν Ἀσμάτων.

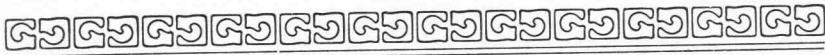
Ὁ ὕμνος αὐτὸς ἀνήκει στὴν πατριαρχικὴν ἐποχὴν, βεβαίως δ' εἶνε ἓνα ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔρρυθμα τεμάχια, τὰ ὁποῖα συνέθεσεν ὁ ἄγνωστος ποιητὴς, ὅστις ἀνεκάλυψε τὴν τέχνην νὰ ρυθμίξῃ τὴν σκέψιν του, καὶ ἀποτελεῖ, ἢ παραδόξως αὐτὴ ποίησις, μίαν θαυμασίαν μορφήν τοῦ παγκοσμίου ἔρωτος, ἢ ὁποῖα ἀνέρχεται στὴν πρῶτην ἡλικίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Καθὼς δὲ βεβαιοῦν οἱ Ἀνατολισταί, καὶ σήμερον ἀκόμη ψάλλουν τὸν ὕμνον αὐτὸν οἱ Ἰνδοὶ ραψωδοὶ κατὰ τὰς τελετὰς τοῦ γάμου τῶν ἀνωτέρων Ἰνδικῶν τάξεων.

Κατόπιν ἀπὸ τὸν γεμᾶτον ἀπὸ πάθος αὐτὸν ὕμνον παρέχω, γιὰ τὸν αὐτὸν ὡς εἶπα ἀνωτέρω λόγον, ἐν μεταφράσει ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τὸ ἀκόλουθον βουκολικὸν τοῦ Ἰνδοῦ ποιητοῦ Βιράντι - Σνάτα, τοῦ ὁποίου αἱ σκέψεις καὶ ἡ ποιητικὴ μορφή ὑπενθυμίζουσι τὸ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν πνεῦμα.

Καὶ τὸ ποιητικὸν αὐτὸ τεμάχιον μετέφρασεν ἐκ τοῦ σανσκριτικοῦ ὁ σοφὸς Ἀνατολιστὴς Λουδοβίκος Ζακολλιώ, ὁ ὁποῖος, καθὼς λέγει, τὸ ἀνεῦρε στὴν Πρασάδα, ἢ ὁποῖα εἶνε ἡ συλλογὴ ὄλων τῶν θρησκευτικῶν καὶ ποιητικῶν παραδόσεων τῆς πατριαρχικῆς ἐποχῆς. Καί, ὡς αὐτὸς διατείνεται, ἐκεῖ εἶχε τὴν θέσιν του, γιὰτὶ κανεὶς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀμφιβάλῃ πλέον, ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς εἰδυλλιακῆς καὶ βουκολικῆς ποιήσεως, καθὼς καὶ ἡ τοῦ μύθου ἀνεφάνησαν τὸ πρῶτον κατὰ τὴν πατριαρχικὴν ἐποχὴν ἄλλως τε αὐτὸ τὸ ἀνομολογοῦν καὶ αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι, βεβαιοῦντες ὅτι καὶ τὰ δύο τὰ ἐδανείσθησαν ἀπὸ τοὺς Συρίους, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν Ἀσίαν.

Φυσικὰ δὲ αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς ποιήσεως προσαρμόζεται μόνον στὴν πατριαρχικὴν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐξῆθεν ἀνάμεσα στοὺς ἀγρούς καὶ τὰ ποιμνία, καὶ ἡ ὁποῖα ζωὴ περιγράφεται στὰ ἀπλοῖκά αὐτὰ ἄσματα τῶν πρῶτων ἡλικιῶν, ἐνῶ δὲν φαίνονται διόλου καλὰ τοπο-

θειημένα στο στόμα του Θεοκρίτου, του Βιργιλίου, του Ρουσσώ και του Χενιέρου τα ειδύλλια και τα βουκολικά ποιήματα, γιατί στην εποχή των ή βουκολική και ποιμενική ζωή είχε σχεδόν έντελώς εκλείψει.

Και ο μύθος δὲν εἶνε, καθὼς εἶπα παραπάνω, παρὰ μιὰ ἀπλὴ ἀντιγραφὴ. Γιατὶ κατὰ τοὺς ἔξερευνητὰς τῆς Ἰνδικῆς φιλοσοφίας καὶ φιλολογίας, ὁ Λαφονταῖν ἀντέγραψε τὸν Φαῖδρον, ὁ Φαῖδρος ἀντέγραψε τὸν Μπαμπριά, ὁ Μπαμπριά ἀντέγραψε τὸν Αἴσωπον, ὁ Αἴσωπος ἀντέγραψε τὸν τῆς βασιλικῆς ἐποχῆς Ἰνδὸν μυθογράφον Πιλπαί, ὁ Πιλπαί ἀντέγραψε τὸν τῆς βραχμανικῆς ἐποχῆς Ραμπαμνάγερ καὶ ὁ Ραμπαμνάγερ ἀντέγραψε τὸν τῆς πατριαρχικῆς ἐποχῆς Καζυάππα. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ αὐτοῦ παρέχω τοὺς δύο ἀκολούθους μύθους τοῦ Καζυάππα, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἀρχαῖα φιλολογικὰ μνημεῖα τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ οἱ ὁποῖοι μᾶς μανθάνουν πῶς μιὰ ἀπλὴ ἀλληγορία, τὴν ὁποῖαν ἀλληλοδιαδόχως ἀπεμιμήθησαν ὅλοι οἱ μυθογράφοι μέχρι τοῦ Λαφονταῖν, ἔφθασε μέχρις ἡμῶν.

Κατὰ τὰ Ἰνδικὰ χρονικά, ὁ Καζυάππα, ὁ πατὴρ τοῦ Μύθου, ἔζησε δώδεκα χιλιάδας χρόνους π. Χ. Ἦτο δὲ αὐτὸς ἓνας βασιλεύσας, δηλαδὴ ἓνας ἀναχωρητῆς τῆς δευτέρας τάξεως, ὁ ὁποῖος ἐγκατέλειψε τοὺς ἄλλους ἐρημίτας γιὰ νὰ διαγάγῃ τὴν μονήρη ζωὴν τοῦ ἀφωσιωμένου ἀσκητοῦ, ὡς πολὺ βραδύτερον τὴν περιέγραψεν ἡ Ἁγία Γραφή.

Μὴ παραξενευθῆτε, ἀγαπητοί μου, γιὰ τὴν ἡμερομηνίαν αὐτήν, τὴν κατὰ τὸ φαινόμενον τόσον ἀπομακρυσμένην γιὰ μᾶς ποῦ ἐγεννήθημεν χθὲς καὶ βεβαίως δὲν θὰ παραξενευθῆτε ἅμα ἐνθυμηθῆτε ἐκεῖνο ποῦ εἶπα παραπάνω, ὅτι, κατὰ τὸν σοφὸν Halled, ὀλίγοι λαοὶ ἔχουν αὐθεντικότερα χρονικά καὶ σοβαρωτέραν χρονολογίαν ἀπὸ ἐκείνην τῶν Ἰνδῶν.

Δὲν εἰξεύρω, ἂν ὅλα αὐτὰ ποῦ ἔγραψα τὰ θεωρήσετε ἄξια νὰ δημοσιευθοῦν στὴν «*Ποικίλην Στοάν*», ὁπωσδήποτε ὁμως δὲν θὰ μοῦ ἀρνηθῆτε ὅτι εἶνε πολὺ περιέργα καὶ ἴσως ὀλίγον ἀποθαυρυντικά γιὰ ἐκείνους ποῦ διατείνονται ὅτι γράφουν σκέψεις πρωτοτύπους καὶ κομπορημονοῦν μάλιστα γιὰ τὴν πρωτοτυπίαν τῶν γραφομένων των.

Μὲ πολλὴν ἀγάπην καὶ ἄλλην τόσῃν ἐκτίμησιν,

Ὁ ἰδικὸς Σας

ΑΝΔΡΕΑΣ Π. ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐκ Ν. Φαλήρου 23 Ἰουνίου 1912

